

rum. Nec obstat text. in leg. fin. Cod. de Dotis promiss. ubi, quando pater dat vel promittit dotem filiae, intelligitur dare vel promittere de bonis propriis, licet habeat apud se bona adventicia filiae: Quia debet intelligi in dote, ad quam pater praecise & de necessitate tenebatur, & poterat cogi praestare, ut in leg. Qui liberos. alias 19. ff. de Ritu nuptiar. (e) secus vero in istis expensis factis in studio; quia ad eas pater non tenebatur, & ideo in dubio praesumuntur datae de bonis filii. Et si replices: Alimenta tenetur pater vel ascendens de necessitate praestare, ut in leg. Si quis a liberis. ff. de Liber. agnoscend. ergo licet habeat apud se bona filii, non deberet excusari: Respondeo, quod non tenetur quando filius habet de suo; ad dotem vero tenetur favore publico, ut inveniatur cui nubere possit. Et in expresso ita tenet & declarat Bart. in leg. 1. §. Nec castrense. ff. de Collat. bonor. 4. col. numer. 8. Idem Bart. in tract. de Duobus fratrib. 4. col. num. 17. Bald. in leg. Omnimodo. §. Impnari. Cod. de Inoffic. testam. fin. col. Floria. in leg. Quae pater. ff. Famil. ercisc. 1. col. Bald. in cap. Bona memoria, el 1. de Postulat. Pralat. fin. col. Palac. Rub. in sua repetit. fol. 91. 2. col. num. 4.

Advertendum tamen, quod in quantum Bart. & communiter DD. ubi supra tenent, quod ad hoc ut ista sententia & conclusio sit vera, oportet quod bona filii consistant in pecunia numerata: videtur falsum, & ego firmiter teneo contrarium, imo quod procedat & habeat locum in quibuscumque bonis. Primò, quia non est major ratio, quod bona filii consistant in pecunia numerata, quam in rebus mobilibus, vel immobilibus: quia utroque casu colligitur animus patris volentis de eis erogare. Secundò, quia text. in leg. fin. ff. de Petit. hered. expressè dicit, quod sumptus vel expensas, quas fecit pater pro dignitate filii adipiscenda, videtur & praesumitur fecisse de hereditate fi-

lii, quam pater possidebat & administrabat, & cum ea velle compensare: sed hereditas est quoddam jus universale, comprehendens bona mobilia & immobilia, jura, & actiones, ut in leg. Nihil. est aliud. ff. de Verbor. signific. & in leg. Hereditas. ff. de Reg. jur. cum similibus: ergo, &c.

Secundò limita & intellige, praeterquam si pater, mater, vel ascendens tempore quo mittebat filiis pecunias vel expensas in studium, vel pro alia causa & dignitate consequenda, protestatus est, quod mittebat & erogabat animo computandi, vel repetendi; vel alias per aliquam conjecturam hoc possit constare, ut quia scribebat in libro rationum, vel interveniat alia similis conjectura: quia tunc aperte videtur habere animum computandi & repetendi (f): ita probat text. in dict. leg. Quae pater filio. ff. Famil. ercisc. ibi: si non credendi animo pater misisse fuerit comprobatus. & ibi notat Bartol. & communiter DD.

Unum tamen est, quod impensae, quas pater esset futurus domi in alimentis filii, non debent conferri, etiam si expressè vel tacite sit protestatus: quia cum in eis praecise sit debitor a lege, & alias esset facturus, non debent conferri (g): Primò, argumento text. in leg. Sed & si lege. §. Quod autem. el 2. in fin. ff. de Petit. hered. ubi habetur, quod licet bonae fidei possessor deducat de hereditate sumptus & expensas quas fecit; tamen non potest deducere eas quas fecisset etiam si non esset haeres, nec talis reputaretur. Secundò, argumento etiam text. in leg. Ex parte. ff. Fam. ercisc. ibi habetur, quod si gerens negotium commune non plus expendit quam pro se & sua parte erat consumpturus, nihil repetit a cohærede: quem ad hoc reputat singularem & unicum Alber. & notant communiter alii DD. ibi. Tertiò, argumento etiam text. in leg. Castrense peculium. ff. de Castrens. pecul. ubi habetur, quod filius qui acquirit

(e) Et vide scripta in leg. Quae pater. & Aymon Cravetam consil. 85. per tot.

(f) Veluti quando magna inaequalitas inter fratres resultaret, ut refert Gregor. Lopez in leg. 5. tit. 15. part. 6. verb. Los libros. ad fin. Item etiam si filius in litteris non profecit: quia tunc libri, & quod in studio fuerit impensum, computabitur in Legitimam, secundum Bald. & Jas. in Authentic. Quod locum. col. ult. Cod. de Collationib. & Gregor. Lopez in dict. leg. 5. in verb. En las dispensas. & Avendañ. in respons. 16. num. 2. Matienz. in leg. 5. tit. 8. lib. 5. glossa 2. num. 6.

(g) Et idem tenet Avendañ. respons. 12. num. 2. ad fin. in Dictionar. verb. Castrense. Duena regul. 220. limitat. 2. ad fin. Matienz. in leg. 3. tit. 8. lib. 5. glossa 2. num. 6. In qua computatione impensarum veniunt cibaria, vestes, habitatio, medicinae, calceamenta, & denique omnia quae ad victum & ad vestitum spectarent, secundum qualitatem parentum & filii, ut tradit Mantua singular. 551. Alexand. cons. 178. num. 7. cum aliis quos refert Velazquez de Avendañ. ubi supra.

rit in castris aliqua bona, quae etiam si non militaret esset acquisiturus, non dicuntur castrensia. Quartò, argumento etiam text. juncta sententia & doctrina Cin. Salic. & aliorum, in leg. Quoniam liberi. Cod. de Testib. ubi dicunt, quod licet pars, quae producit testes extra domum suam, teneatur eis ministrare sumptus & expensas alimentorum in eundo, stando, & redeundo, antequam pedem moveant, ut ibi text. tamen non debet ministrare eas quas testes domi facerent, etiam si alibi non ducerentur. Quintò, argumento etiam text. juncta sententia Salic. & aliorum, in leg. Non ignoret. Cod. de Fruct. & litium impens. ubi dicunt, quod licet victus condemnentur in expensis, ut est ibi text. in leg. Eum quem temere. ff. de Judic. & in leg. Properandum. §. Et siquidem. Cod. eod. tit. tamen non debet condemnari in his quas victor alias domi esset facturus, si non litigaret. Sextò, argumento etiam text. juncta sententia & doctrina Bart. Alber. & communiter DD. in leg. 1. §. Si pupillis. ff. de Tutel. & ration. distrahendi. ubi dicunt, quod licet tutor vel curator debet consequi a pupillo vel adulto & bonis ejus sumptus & expensas litis & alimentorum, ut probat ibi text. tamen non consequitur eas quas alias sine onere tutelae vel curae esset facturus: & idem probat text. in leg. A tutoribus. §. fin. ff. de Admin. tur. & ibi notat Bart. Alber. & communiter DD. Faber. in §. 1. Instit. de Tutel.

Et in expresso istam sententiam & conclusionem: scilicet, quod filius vel descendens non teneatur conferre sumptus vel expensas quas in domo patris erat facturus, licet pater vel ascendens sit protestatus quando misit in studium: reperio quod tenet singulariter solus Christophor. in §. 1. Instit. Per quas person. nob. acquir. fin. col. Nec obstat quod donatio vel traditio patris, quae fit ob causam, confertur, ut supra dictum est; ergo filius conferat etiam alimenta quae in domo patris perciperet, modò pater protestetur, modò non: Quia respondeo, quod illud est verum, quoniam talis causa non est praecise obligativa, sed voluntaria: secus vero quando est praecise obligativa,

ut in nostro casu. Nec iterum obstat si repletur, quod datio vel traditio causa dotis confertur, licet sit praecisa & necessaria: Quia respondeo, quod excedit summam alimentorum, & insuper pater postea non tenetur alimentare, sed eximitur ab illo onere. Nec iterum obstat si dicas, quod istae expensae, & excessiva alimenta, quae filius recepit in studio, sunt consumpta, & non extant tempore mortis patris; ergo non debent conferri, etiam si pater contrarium sit protestatus: argumenro text. in leg. Ea demum. Cod. de Collationib. Quia respondeo, quod illud debet intelligi, nisi ex consumptione filius sit factus locupletior, ut in nostro casu.

Item adde, quod praedicta debent intelligi, quando pater esset protestatus tempore quo misit vel tradidit pecunias filio causa studii: secus vero si ex postfacto; quia teneo quod non sufficeret respectu temporis praeteriti, sed tantum futuri: argumento text. in leg. Illud. in fin. Cod. de Collationib. ubi habetur, quod donatio quae non confertur, ita demum debet conferri, quando pater protestatus est tempore factae donationis. Hoc de articulo infra suo loco latius & notabiliter ponam. (h)

Praedicta tamen procedunt & habent locum in sumptibus & expensis datis filio in studio, & consumptis: Sed dubium est, quid in sumptibus & expensis non consumptis, sed extantibus tempore mortis patris vel matris, ut in libris, &c. Et breviter & resolutivè, comprehendendo omnia dicta DD. latissimè loquentium in diversis locis in hac materia, ista est communis doctrina & resolutio: quod si talis filius, qui libros recepit, factus est Doctor, vel Licentiat, vel Advocatus, vel publicam repetitionem fecit, vel studium jam complevit vivo patre vel matre, vel sit factus Clericus, etiam Primae Tonsurae; non debent conferri: quia jam censetur peculium quasi castrense, & habere qualitatem ejus: argumento text. in leg. 1. §. Nec castrense. ff. de Collat. bonor. text. in leg. Castrense. ff. de Castrens. pecul. text. in leg. fin. Cod. de Collationib. text. in leg. 1. Cod. de Castrens. pecul. lib. 12. text. in leg. fin. Cod. de Inoffic.

(h) Quae quidem opinio licet satis confirmari videatur ex dict. infra, juxta num. 27. in fin. tamen quibusdam suspecta est. Tenenda mihi videtur eo casu, quo donatio statim valuit, eo quod filio emancipato fuit facta; tunc enim jus quæsitum filio non potest ei auferri ex supervenienti voluntate patris: text. in leg. Perfecta. donatio. Cod. de Donat. quae sub mod. Cæterum si donatio non valuit, eo quod filio in potestate fuit facta, quandiu talis donatio revocari potest, etiam habere potest locum declaratio voluntatis patris: argumento text. in leg. Juris gentium. §. Aded. ff. de Pact. ut declarat Antonius de Butric. consil. 38. num. 5. Jas. in leg. Filia, licet. num. 8. Cod. de Collationib. Rebuffus de Privileg. Scholar. privileg. 55.

inoffic. testam. Si verò nondum complevit studium in vita patris vel matris, similiter non debent conferri, quia censetur donatio morte confirmata: Si verò ante mortem, & ante completum studium pater vel mater dixit quòd conferantur; tunc benè debent conferri. Ex quo corollarie & comprehensivè inferitur & deducitur, quòd prædicti libri regulariter non debent conferri, nisi quando pater vel mater hoc dixit & voluit in vita, & ante completum studium: Et istam sententiam & conclusionem tenet Bart. in leg. 1. §. *Nec castrense. ff. de Collat. bonor.* 2. col. num. 2. Bald. in *Authentic. Ex testamento. Cod. de Collationib.* 2. col. num. 6. & ibi alii DD. Alber. in leg. *Si donatio. eod. tit. penult. col.* & ibi Paul. *fin. quest. Alexand. 8. col. num. 19.* Philip. Dec. 8. col. num. 4. Jas. in leg. *Filia licet. eod. tit. per tres column.* qui dicunt hanc esse communem opinionem: Bald. in leg. 1. ff. *Solutio matrim. penult. col.* & ibi Modern. Alber. Paul. Cuman. & communiter DD. in leg. *Donationes. §. Si pater. ff. de Donationib. (i).* Adde tamen, quòd in casu quo libri debent conferri, debet intelligi æstimatio tantum, habito respectu ad tempus divisionis & collationis; non verò conferuntur ipsi libri: argumento text. juncta Glossa in leg. *Nepos Proculo. ff. de Verb. significat. & tenet Bald. in leg. Macedoniani. Cod. Ad Maced. Salic. in leg. Filia cujus. Cod. Famil. ercisc. Alexand. in leg. Si donatio. Cod. de Collationib.* Paul. in leg. *Illud. eod. tit. Jas. in leg. Filia licet. eod. tit. & communiter Modern.*

(i) Item tenet Coras. in leg. *Filiam quem habentem. num. 62. & 110. Cod. Fam. ercisc. Menchac. de Success. creation. §. 30. num. 204. & sequentib. Palac. Rub. in leg. 17. num. 16. supra. Gregor. in leg. 5. tit. 13. part. 6. verb. Expensas. & in leg. 3. tit. 4. part. 5. Dueñas in regul. 222. Avendañ. in Dictionar. verb. Castrense. & respons. 17. num. 2. Perez in leg. 8. tit. 2. lib. 1. Ordinament. glossa 2. col. 5. cum aliis, quos refert Velazquez de Avendañ. hic, glossa 3. num. 5. & Matienz. in leg. 3. tit. 8. lib. 5. glossa 2. num. 3. Quod tamen limita cum Gregor. Lopez in leg. 5. tit. 15. part. 6. verb. *Los libros. ad med. & in leg. 3. tit. 4. part. 5. verb. En que aprendiese.* quando pater donavit filio multos libros ad patrocinium præstandum, vel judicandum, sed non necessarios ad discendum: nam hoc casu, in Legitimam imputare, & eos conferre teneri, autoritate Odofred. & sequacium in *Authentic. Ex testamento. Cod. de Collationib. & in leg. Filius famil. Cod. Famil. ercisc.* censet, dummodò Doctor non sit, vel Licentiatum, nec vivo fratre efficiatur Doctor, aut Licentiatum: quam etiam limitationem sequitur Matienz. ubi supra, num. 5. Et circa hanc conclusionem vide Rebuff. de Privileg. Scholar. privileg. 55. per tot. ubi quatuor modis ampliat, & quinque limitat: & Matienz. ubi supra, à num. 4. ubi late eam sententiam per conclusiones tractat. Hodie verò jure nostro noviori in omnibus casibus, in quibus donatio librorum, vel expensæ studii non computantur in Legitimam, intelligi oportet computari debere in tertiam & quintam bonorum paternorum partem, in quibus melioratus censetur filius; & si quid superest, computabitur in Legitimam; si verò excesserit, ceteris filiis tamquam inofficiosum restituetur, ut in leg. *Hac. & in leg. 10. tit. 6. lib. 5. Recopil. ubi Matienz. glossa 2. & in leg. 3. tit. 8. lib. 5. glossa 1. num. fin. & glossa 2. num. 8. & dicitur infra num. 29. à fin. ibi: hodie autem. & ibi: ego firmiter teneo, &c. Ubi videas allegatos, & ultrà ipsos Velazquez de Avendañ. hic, glossa 3. num. 4. & 5.**

Sed salva pace tantorum Doctorum, ista sententia & longa distinctio in aliquibus videtur falsa, & non tenenda, quia nullo jure probatur, nec potest sciri quando filius completum studium, vel non; Item quia est donatio favorabilis causa studii: Unde firmiter teneo, quòd indistinctè talis donatio librorum non conferatur, nisi pater vel mater hoc dixit & voluit tempore donationis, sicut dictum est in alimentis. Pro qua mea sententia & conclusione facit text. notabilis & expressus in leg. *Si filius famil. Cod. Famil. ercisc.* ubi habetur, quòd sicut peculium castrense dicitur illud quod pater tradit filio jam militi existenti in castris, ut in leg. *Castrense pecul. ff. de Castrens. pecul.* ita illud quod tradit filio eunti ad castra: & per illum text. sic ponderatum in nostra questione tenet ibi Odofred. idem Odofred. in *Authentic. Ex testamento. eod. tit. 3. col. in fin.* idem Odofred. in leg. *Si donatio. eod. tit. 1. col. Cin. in leg. Filia licet. eod. tit. fin. quest.* Glossa ordinaria, quæ sic debet intelligi, in leg. *Que pater filio. ff. Famil. ercisc.* Glossa etiam ordinaria in leg. *Filia cujus. Cod. eod. tit. & idem expressè probat & disponit lex §. tit. 15. 6. part.* quæ expressè æquiparat libros & expensas factas in studio, & simpliciter & indistinctè dicit utrumque non conferri.

Sed juxta prædicta se offert pulchrum & notabile dubium, an pater teneatur sumptus & expensas, & omnia alia necessaria ministrare filio volenti studere, & ad hoc possit per filium

lium compelli? Secundò, an eo casu, quo filius missus est in studium, & de voluntate patris cepit studere, teneatur pater perseverare, & necessaria filio ministrare quousque perficiat studium? Tertio, an mortuo patre teneantur fratres, ejusque cohæredes ad prædictos sumptus & expensas, omniaque necessaria? Et breviter & resolutivè respondeo quoad primum, quòd pater non tenetur sumptus & expensas ministrare, filio volenti studere contra voluntatem patris, nisi tantum in disciplina grammaticali, si filius habilis sit, & aptus ad hoc, quia est quasi necessaria, & ad omnia ferè communis & generalis: in alia verò scientia non tenetur. Quoad secundum dico, quòd pater qui misit filium in studium, non tenetur perseverare, & alimenta & alia necessaria sibi ministrare, quia ad illud onus & officium nullo jure tenetur: & licet teneatur alimenta præstare, tamen intelligitur in domo propria, & non alibi (k). Qua ratione similiter dico, quòd mortuo patre, non tenentur alii fratres, ejusque cohæredes prædictos sumptus & expensas ministrare: quia cum pater non teneatur, similiter nec ejus hæredes: argumento text. in leg. *De bonis. §. Non solum. ff. de Carbon. edict. text. in leg. Qui filium. ff. Ubi pupil. educ. deb. text. in leg. Et si filium. ff. de Munerib. & honor. text. in leg. Si filia. aliàs, si uni. §. Idem scribit. ff. Famil. ercisc. & in effectu ita tenet Bart. in leg. De bonis. §. Non solum. ff. de Carbo. edict. idem Bart. in leg. 1. §. *Nec castrense. ff. de Collat. bon. penult. col. num. 12.* idem Bart. in tract. de Duob. frat. penult. col. 3. quest. Bald. in leg. *Omni modo. §. Imputari. Cod. de Inoffic. testam. fin. col.* idem Bald. in leg. *Filia cujus. Cod. Fam. ercisc. 5. col. num. 12. 4. quest. Salic. & alii DD. in leg. Macedoniani. Cod. Ad Macedon. Jas. in leg. Quidam cum filium. ff. de Verbor. oblig. 12. col. num. 33. Modern. in leg. Si donatio. Cod. de Collationib.**

19 Septimò infero, & quæro, si pater vel mater expendit vel solvit aliquid pro filio, pro redimendo eum ab hostibus, an conferatur? Et breviter dico quòd non, quia videtur solvisse ex affectione & pietate, & non animo repetendi: text. est in leg. *Liber captus. Cod. de Captiv. & postlimin. revers. & ibi communiter DD. & per illum text. ita tenet Bart. in leg. Stichus. ff. de Pecul. legat. fin. col. Angel. de Perus. in leg. In quartam. ff. Ad leg. Falcid. 4. col. numer. 6. Anton. Gomez ad Leges Taur.*

(k) Sed si pater esset dives, posset compelli etiam ad alias disciplinas alimenta filio suppeditare, ut tenet Reb. de Verbor. signific. verb. *Victus. num. 45. & verb. Dicerem tamen. Cornel. Benedict. de Pauperitate, & ejus privilegii. quest. 8. num. 33. tom. 18. tract. fol. 149.*

Bald. in *Authentic. Ex testamento. Cod. de Collationib. 6. col. num. 12.*

20 Octavò infero, & quæro, si pater vel mater solvit pro filio pœnam pecuniariam, in qua fuit condemnatus propter maleficium, an teneatur conferre? Et dicendum est quòd non, quia videtur solutum causa pietatis: præterquam si solvisset ex necessitate, quia esset fidejussor: vel nisi filius haberet bona adventitia, in quibus pater esset legitimus administrator; quia de eis videtur solvisse: argumento text. in leg. 1. *Cod. de Negor. gest. text. in leg. Liber captus. Cod. de Capt. & postlim. revers. text. in leg. Is qui. ff. de Negor. gestis. text. in leg. Nesenius. eod. tit. text. in leg. Post mortem. ff. Quando ex facto tutor. text. in leg. Cum post. ff. de Administ. tutor. Et in expressò ita tenet Bart. in leg. Stichus. ff. de Pecul. legat. 1. col. numer. 2. Bald. in *Authentic. Ex testamento. Cod. de Collationib. 6. col. num. 13. Angel. de Aretin. in §. Actiones autem de peculio. Instit. de Action. 4. col. num. 10. & hanc dicit magis communem opinionem Alexand. in leg. In quartam. ff. Ad leg. Falcid. 12. col. num. 23.**

21 Nondò infero, & quæro, an militia, quam pater vel mater emit filio, vel æstimatio ejus debeat conferri? Et breviter & resolutivè dico, quòd militia in materia nostra est dignitas, seu quoddam officium publicum, ex quo aliquod commodum annuatim percipitur: ut in leg. *Lucius. la 1. ff. de Legat. 2. & in leg. Fideicommissa. §. Si servo. ff. de Legat. 3. & in leg. penult. eod. tit. & in leg. fin. Cod. de Pignorib. & in Authentic. de Exhibend. & introduc. reis. cap. Optimum. collat. 5. & utrobique DD. Quo præsupposito, dico: quòd aut quaritur, an ipsa militia seu officium conferatur? Et dico quòd non, quia est quoddam jus merè personale & indivisibile, & non consistit in patrimonio, nec principaliter respicit commodum pecuniarium, ut probant prædicta jura. Aut quaritur, an æstimatio & valor ipsius militiæ conferatur? Et hoc casu distinguo: aut militia est talis, quæ non potest vendi, nec ad hæredes transmitti; & non conferatur: text. est in leg. 1. §. *Sed an id. ff. de Collat. bonor.* Cujus verba sunt: *Sed an id, quod dignitatis nomine à patre datum est, vel debetur, conferre quis in commune cogatur videamus? Et ait Papinianus lib. 13. Questionum, Non esse cogendum. aut militia est talis, quæ potest vendi, & ad hæredes transmitti; aut**

vendi tantum licet, non transmitti; aut transmitti tantum licet, non vendi: & tunc confertur: text. est in leg. *Omnimodo*. §. *Imputari*. *Cod. de Inoffic. testam.* Cujus verba sunt: *Imputari, & cetero eo quod talis militia sit, ut vendatur, vel mortuo militante certa pecunia ad ejus heredes perveniat.* text. in leg. *Illud*. *Cod. de Collationib.* & utrobique DD. (l)

Ex quo subinfero, quod si pater vel mater aliquid expendit pro filio, pro adipiscenda dignitate Episcopatus, vel Canonicatus, vel Præbendæ Ecclesiasticæ, vel Doctoratus, vel simili dignitate, non confertur: quia talis Dignitas seu militia nec potest vendi, nec ad heredes transmitti. Item subinfero, quod si pater vel mater dedit & concessit filio aliquam rem vel fundum, ut possit ordinari ad titulum sui patrimonii, non confertur: quia reputatur quasi castrense; & sicut Dignitas ipsa non confertur, ita nec ista res vel fundus occasione ejus data & concessa: argumento text. in leg. *Castrense pecul.* ff. de *Castrens. pecul.* text. notabilis in leg. *Sacrosanct.* *Cod. de Episc. & Cler.* (m) Item sub infero, quod si pater vel mater aliquid expendit pro filio, pro habendo officio Decurionatus, vel Scriptoriæ, vel Tabellionatus, vel simili officio, confertur: quia de generali consuetudine potest vendi, saltem de licentia Principis; quæ faciliter solet concedi, & ex hoc dicitur alienabile: argumento text. in leg. *Apud Julianum*. §. *fin.* ff. de *Legat.* 1. & in terminis ita tenet Paul. de Castr. in leg. *Omnimodo*. §. *Imputari*. *Cod. de Inoffic. testam.* in *fin.* & ibi Jas. & idem Jas. in leg. *Illud*. *Cod. de Collationib.* 3. col. num. 6. Rip. in leg. *In*

quartam. ff. *Ad leg. Falcid. num.* 163. Item infero, quod si in aliqua Civitate vel Lococustodia Carceris, pondus, statera, vel simile officium reperitur, quod possit vendi, non tamen transmitti; vel transmitti, licet non vendi: illud confertur. Item subinfero, quod si pater vel mater pretio vel pecunia habuit fundum à Principe pro se & descendentibus suis, & dedit & tradidit alicui filio suo, confertur: quia est transmissibile, licet non alienabile: argumento text. in *cap. Imperialem. de Prohibit. feud. alien. per Frider.* & in leg. *Si quis in Sacris*. *Cod. de Proxim. Sacror. Scrinior. lib.* 12. Item sub infero, quod si pater vel mater accepit fundum in emphyteusim pro certo pretio & pecunia, & dedit & concessit alicui filio, æstimatio & valor ejus debet conferri, deducta pensione, & onere quod annuatim persolvitur: quia potest transmitti, licet non vendi. Et in effectu istam sententiam & resolutionem cum aliquibus superioribus exemplis, licet certe non sic declaratam, nec isto ordine & stilo, tenet Bart. in leg. 1. §. *Nec castrense*. ff. de *Collat. bonor.* 2. col. num. 4. per 2. col. usque ad num. 8. Bald. in leg. *Omnimodo*. §. *Imputari*. *Cod. de Inoffic. testam.* 1. & 2. col. & ibi Salic. Petr. de Bellapertic. Cin. Jacob. Bart. Angel. Paul. Jas. & communiter Modern. in dict. leg. *Illud*. *infra isto tit.*

Item adde, quod in casibus superioribus, in quibus militia vel officium confertur, debet extendi etiam si gratis & precibus suis pater vel mater illud habuit & acquisivit: quia etiam tunc tenetur filius conferre, quia ab ipso patre vel matre videtur proventum: ita singulariter determinat Petr. de Bellapertic. in dict. §. *Imputari*.

(l) Quam distinctionem observant Alberic. Odofred. Jacob. Butri. Faber. Angel. Salic. Fulgos. Aretin. & Jas. in leg. *Omnimodo*. §. *Imputari*. *Cod. de Inoffic. testam.* Menchac. *de Succession. creation.* §. 20. num. 203. & 218. Avendañ. *respons.* 9. Covarrub. *lib.* 3. *Resolution. cap.* 19. num. 4. & 6. Tellus Fernand. *hic*, num. 11. Matienz. in leg. 3. tit. 8. lib. 5. glossa 2. num. 13.

(m) Contrariam opinionem tenet Covarrub. in *cap. Rainaldus*. §. 2. num. 7. de *Testament.* Avendañ. *resp.* 77. in *fin.* Menchac. *de Succes. creat. lib.* 3. §. 22. num. 44. Sed hanc nostram sententiam defendit Tell. scilicet filium non teneri conferre datum sibi à patre, ut possit ad titulum sui patrimonii ordinari, in leg. 26. num. 16. Matienz. in leg. 3. tit. 8. lib. 5. glossa 2. in *fin.* Faber in leg. *Si emancipati*. *Cod. de Collationib.* verb. *Ideo credo.* Faber in §. *fin.* *Institut. de Inoffic. testam.* Joan. Igneus in leg. 3. §. *Subvenitur*. num. 177. *Ad Sillanianum.* Aymon. *consil.* 136. per tot. Cassan. in *Consuetud. Burgund. rubr.* 7. §. 5. fol. 246. col. 2. licet tam Tell. quam Matienz. & omnes ferè recentiores hunc articulum tangentes asserant Nos *hic* contrariam sententiam defendere, scilicet conferre debere filium id quod à patre ad ordines suscepit; cum id negemus. Unde Velazquez de Avendañ. *hic* hanc & contrariam opinionem sic conciliat in *glos.* 3. *num.* 8. ut in Legitima imputetur ea donatio prædicto filio ad ordines facta, in Legitima scilicet Tertii & Quinti; cum statim ac pater eam fecit, in Tertio & Quinto filium meliorasse videatur: & sic vera sit opinio Covarrub. & aliorum assertium in Legitimam esse imputandam, scilicet extra Tertium & Quintum: Tu melius eum legendo intelliges, & hanc conciliationem examina; quia nobis non omnino applaudit.

rari. 2. col. & ibi Cin. in *fin.* & Paul. de Castr.

22 Item adde, quod in casibus, in quibus militia vel officium confertur, debet intelligi, facta æstimatione ejus tempore mortis patris vel matris, de cujus successione tractatur; non verò tempore quo fuit quæsita: ita probat text. formalis & expressus in leg. *Illud*. *Cod. de Collationib.* & ibi communiter DD. Quod ego intelligo, quando ipsa militia est tradita & donata, & agitur de ipsa militia conferenda, & valore ejus: secus verò si tantum certa pecunia est tradita & donata pro habenda militia, & agitur de ipsa pecunia conferenda; quia illa tantum confertur, & non valor & æstimatio ipsius militia tempore mortis. Et postquam cogitavi, reperi quod ita tenet & declarat solus Jas. in dict. leg. *Illud*. *Cod. de Collationib.* 2. col. numer. 5.

23 Decimò infero, & quæro, si pater vel mater fecit filio aliquam donationem propter benemerita, an teneatur eam conferre? Et breviter & resolutivè dico quod non: quia potius censetur debiti solutio, quam donatio, & per consequens videtur facta filio tanquam extraneo: argumento text. in leg. *Quod autem*. §. *Si vir*. ff. de *Donation. inter vir. & uxor.* text. in *cap. Relatum. el. 2. de Testam.* text. in leg. *Filia cuius*. *Cod. Famil. erasc.* junct. Glossa ordinaria in leg. *Si donazione*. *Cod. de Collationib.* Glossa ordinaria in *Authentic. Unde si parens*. *Cod. de Inoffic. testam.* (n) Quod tamen intellige, quando merita sunt condigna, & æquivalentia donationi, vel sunt talia, quæ commodo pecuniario æstimari non possunt: non verò sufficeret quod sint obsequialia, ad quæ ipse filius tenetur: text. est notabilis in leg. *Si pater*. §. 1. ff. de *Donat.*

Item adde, quod talia benemerita debent probari per filium: non autem sufficeret confessio patris vel matris, dicentis ea recepisse, etiam cum juramento; quia agitur de præjudicio aliorum filiorum, quibus non potest præjudicare in Legitima: licet hoc casu valeret donatio & confessio patris tamquam donatio simplex, salva & deducta Legitima aliorum (o): argumento text. in leg. *Qui testament.* ff. de *Probat.* text. in leg. *Si foris*. ff. de *Castrens. pecul.* text.

Anton. Gomez ad Leges Tauri.

V 2

non

(n) Et confirmatur hæc ratio, quia donata ob merita filii bona adventitia censi testatur Accursius ab omnibus receptus in *Authentic. Unde si parens*. verb. *Falcid.* *Cod. de Inoffic. testam.* sed adventitia non conferuntur, ergo, & c. ut in leg. *fin.* *Cod. de Collationib.* lib. 5. tit. 15. part. 6. Et rationis rationem addit Ferdinand. Menchac. *de Succes. creat.* §. 30. num. 256. ubi hanc communem opinionem asserit: Matienz. alios allegans, in leg. 3. tit. 8. lib. 5. *Recopilat. glossa* 2. *Dueñas reg.* 222. *limit.* 1.

(o) Idem tenet Dueñas *reg.* 222. *limit.* 1. Matienz. in leg. 1. tit. 6. lib. 5. glossa 9. num. 2. & 3. & probat.